

gemeente
Haarlemmermeer

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Taurusavenue 100
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852

Cluster Samenleving, Sport en Cultuur
Contactpersoon mevrouw S. Martina
Telefoon 0900 1852
Uw brief
Ons kenmerk X.2023.04732
Bijlage(n) Geen
Onderwerp Informatie over stand van zaken van preventief jeugdbeleid

Verzenddatum
17 juli 2023

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u een stand van zaken van het preventief jeugdbeleid 'Jong in Haarlemmermeer 2020 – 2024'.

Per thema kunt u lezen wat er is gedaan om de doelstellingen van het jeugdbeleid te behalen. Daarvoor zijn nieuwe activiteiten gestart, maar hebben we ook bijgestuurd in de activiteiten waarvan is aangegeven dat we deze continueren. Tot slot kunt u lezen welke doelen het resterende anderhalf jaar nog worden nagestreefd.

Thema 1: Het bevorderen van het positief opvoeden en opgroeien

Met dit thema investeren we in het vergroten van de veerkracht van kinderen en jongeren en het omgaan met obstakels bij het opvoeden en opgroeien. Dit hebben we gedaan door activiteiten te continueren en door het starten van nieuwe activiteiten. Om te kunnen starten met deze nieuwe activiteiten is in het tweede kwartaal van 2020 het samenwerkingsverband 'Partners in Preventie' opgezet. Deze groep van preventieve jeugdpartners werkt samen om vanuit beschermende factoren opvoedings- en opgroevragen op te lossen. De coronamaatregelen en de bijkomende bezuinigingsopgave in het sociaal domein hebben deze samenwerking bemoeilijkt. De uitdagingen die deze twee factoren meebrachten, zorgden ervoor dat de partners weinig tot geen ruimte hadden voor het doorontwikkelen van hun aanbod. We zien sinds de zomer van 2022 echter kans hier opnieuw invulling aan te geven. Sinds januari 2023 is de gemeente Haarlemmermeer bovendien een 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving'-gemeente (OKO-gemeente) waardoor we beter kunnen sturen op samenwerking. Aan het einde van deze evaluatie kunt u daar meer over lezen.

Tijdens de zomer 2022 hebben we vanuit de gewenste doelstelling 'Meer kinderen hebben een positieve vrijetijdsbesteding', gestuurd op het laagdrempelig en gratis aanbieden van positieve vrijetijdsbesteding. Door dit aanbod een aantal keer per jaar gratis te doen, konden we kinderen en jongeren stimuleren deel te nemen aan het regulier en betaald aanbod in de gemeente. Hieronder volgt een beschrijving van de activiteiten:

HaarlemmerMeer Moves.

De doelstellingen van het project Haarlemmer Meer Moves 2022 waren:

1. Versterken van de fysieke en mentale gezondheid van de jeugd na de coronaperiode
2. Uitbreiden van het aanbod van positieve vrijetijdbesteding, ook in de zomervakantie
3. Versterken van de samenwerking creëren tussen de partners

In de zomer van 2022 hebben verschillende Partners in Preventie, te weten het Jongeren informatiepunt (JIP), Maatvast, Team Sportservice Haarlemmermeer met ondersteuning van stichting MeerWaarde een mooi zomeraanbod kunnen realiseren.

Dit zomeraanbod was in het bijzonder bedoeld voor de jongeren van 12-23 jaar. Voor hen werd er nog weinig georganiseerd tijdens de schoolvakanties. Er is uitdrukkelijk gekeken naar spreiding van locaties binnen de gemeente, om het aanbod voor alle jongeren in de gemeente toegankelijk te maken. Naast activiteiten bij de Toolenburgerplas waren er ook activiteiten in bijvoorbeeld Badhoevedorp en Rijsenhout.

In het voorjaar 2022 hebben we bij het jongerenpanel opgehaald welke behoefte deze doelgroep heeft als het gaat om zomeractiviteiten. De gemeente heeft een aantal van deze activiteiten laten uitvoeren. In de laatste schoolweek voor de zomervakantie is de *Move Tour* bij verschillende middelbare scholen langsgegaan. Tijdens deze tour werden er vanuit een keet met een muziekinstallatie flyers uitgedeeld met een QR-code waarmee de gebruiker werd geleid naar de website van MeerMoves met alle zomeractiviteiten.

De keet is ook aanwezig geweest bij de Chill Out die in teken stond van 'hoe overleef ik de zomer?'.

Uiteindelijk zijn er in de zomer van 2022 zestien pop-up activiteiten georganiseerd op verschillende plekken in de gemeente. Uitgangspunt voor deze activiteiten is het fysiek en mentaal activeren van jongeren door sport, muziek en spel.

Team Sportservice heeft, naast hun ruime aanbod, in de zomervakantie extra activiteiten georganiseerd in verschillende kernen van de gemeente. Op plekken waarvan we weten dat er veel jongeren wonen, maar waar weinig te doen is tijdens de zomer.

Er is contact ontstaan met jongeren die normaliter niet actief meedoen met activiteiten, doordat zij zich niet hoefden in te schrijven en spontaan deelnamen aan de activiteit. De jongeren die zich wel hebben ingeschreven zijn nu bekend bij de samenwerkingspartners, zodat zij via e-mail op de hoogte gesteld kunnen worden van het aanbod. De jongerenwerkers van Stichting MeerWaarde hebben een mooie rol vervuld door de jongeren naar de activiteiten te verwijzen of te begeleiden. Zij waren dan ook goed op de hoogte van alle activiteiten in de verschillende kernen. In de voorbereidingsfase is afgestemd wie wat waar en wanneer organiseert, zodat er geen activiteiten tegelijkertijd zouden plaatsvinden.

YouChoose

Onder de vlag van de campagne YouChoose zijn er ook verschillende activiteiten georganiseerd, zowel door jongeren zelf als door de samenwerkingspartners en de gemeente.

Jongeren hebben onder begeleiding van jongerenwerk een *wheeliecontest* georganiseerd waar ruim 75 jongeren op af zijn gekomen. Opvallend hierbij is dat jongeren hun achterban goed weten te mobiliseren als zij zelf een event organiseren.

Daarnaast is er tweemaal een voetbaltoernooi georganiseerd met lokale jongeren en een beginnende voetbalvereniging. YouChoose heeft ook een echte Hunt georganiseerd met

stichting Meerwaarde, stichting Maatvast, stichting Marhaba, handhaving en politie. Het evenement is gebaseerd op de populaire tv-serie 'Hunted', waar gewone burgers drie weken lang uit handen moeten blijven van een speciale opsporingsdienst. Bij Hunted Hoofddorp gingen de politie, handhaving en jongeren de sportieve strijd met elkaar aan. Na afloop was er ruimte voor ontmoeting en gezelligheid tijdens een barbecue.

Ook is er onder de vlag van YouChoose een Hunt in Badhoevedorp georganiseerd. Ook hier zijn verschillende partners betrokken geweest. Stichting Meerwaarde, Maatvast en Team Sportservice Haarlemmermeer hebben met de politie en brandweer meer dan 105 kinderen weten te betrekken.

Voor de kinderen die snel gevangen waren door de politie stond Team Sportservice Haarlemmermeer klaar voor lasergamen en een panna-kooi. Ook hier wordt positief op terug gekeken. Naast dat er veel jongeren en kinderen zijn bereikt, zijn er veel waardevolle gesprekken met de ouders gevoerd.

In het najaar van 2023 is Nieuw-Vennep aan de beurt voor de Hunt.

Aan het begin van het huidige schooljaar (2022-2023) is ook de jaarlijkse YouChoose Skillday georganiseerd. Op drie verschillende locaties (Nieuw-Vennep, Badhoevedorp en Hoofddorp) zijn er met samenwerkingspartners leuke activiteiten op het gebied van sport en cultuur georganiseerd.

Voor de SkillDay in 2023 zijn de voorbereidingen al in volle gang. Deze zal plaatsvinden na de start van het nieuwe schooljaar, in samenwerking met brandweer, politie, defensie en marechaussee. Uiteraard sluiten ook hierbij onze samenwerkingspartners aan.

MBO-Feesten

Afgelopen zomer is actief ingezet op zomeractiviteiten voor jongeren op de middelbare scholen. Uiteraard was er ook oog voor de jongeren van de twee middelbaar beroepsonderwijs instellingen (MBO) in gemeente. De beide MBO's hadden elk gekozen voor een andere aanpak. Het NOVA-college heeft een startfeest gegeven voor alle studenten aan het begin van het schooljaar. Hier vond op 30 augustus 2022 een kick-off event plaats voor de nieuwe MBO-studenten. In en om de school waren informatieve stands en leuke activiteiten. Het ROC Airport heeft de activiteiten verdeeld over een aantal dagen in de maand oktober: *de Mental Health dagen*.

Thema 2 Psychisch welzijn jongeren verbeteren:

Vanuit thema 2 zetten we in op thema's als prestatiedruk, sociale media en eenzaamheid. Daarvoor zijn activiteiten als het Veiligheid in en Om School (VIOS) convenant (zoals eerder besproken in Raadsbrief Informatie over Jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit (X.2023.02984) en is het diverse aanbod op (V)echtscheidingen gecontinueerd.

Het eerdergenoemde Meer Moves programma is ook bedoeld om meer ontmoeting voor de jongeren te creëren en ook om jongeren mentaal in beweging te brengen.

Er zijn naast het lopende aanbod ook bij dit thema nieuwe ontwikkelingen geweest.

Pizza Talks zijn nu Chill Outs

Zo krijgen de Chill Outs steeds meer bekendheid onder de jongeren. Ook hierbij is een groot deel van de Partners in Preventie bij betrokken. De Chill Outs worden op verschillende plekken georganiseerd. Zo is er een aantal in een jongerencentrum gehouden, maar ook in Cpunt. De jongeren bepalen zelf de thema's. Zo sluiten ze aan bij actuele thema's, zoals middelengebruik onder jongeren, de Coming Out Day en de Pride Walk.

In het jongerencentrum FlexC zijn de *FlexTalks*, onder begeleiding van het Jongeren Informatie Punt (JIP) en de jongeren ervaringscoaches (JEC). Er is een inloop op de eerste en de derde

woensdag van de maand waar de jongeren in gesprek kunnen gaan over verschillende thema's, zoals feestdagen vieren, liefde, wonen, verkiezingen maar ook de belastingaangifte. Er is ruimte voor gesprek en vragen, maar jongeren kunnen ook gewoon naar binnen lopen voor een spelletje en ontmoeting. Er zijn altijd jongeren ervaringscoaches van het JEC aanwezig.

Werkprogramma Onderwijs en Jeugdhulp 2019-2022

In 2022 liep het Werkprogramma Onderwijs en Jeugdhulp af. Dit programma is opgesteld door het onderwijs, de kinderopvang en de gemeente. Dit programma is een aanzet geweest tot het waarborgen van de optimale ononderbroken ontwikkeling van ieder kind. Het is een werkdocument waarin aandacht is voor de samenwerking tussen verschillende domeinen, zoals onderwijs en zorg. Hierbij zijn per deelsector concrete doelen geformuleerd. De samenwerkingspartners blijven werken aan de beschreven ambities en doelen. In het beleidskader Sociaal Domein: Koersvast, steeds beter, de Lokale Educatieve Agenda en het project Nationaal Programma Onderwijs wordt hieraan vervolg gegeven. In de Lokale Educatieve Agenda blijven wij samenwerken met het onderwijs, de samenwerkingsverbanden en kinderopvang om de ononderbroken ontwikkeling voor ieder kind te waarborgen.

Resulaten JEC

JEC (jongeren ervaringscoach) wordt uitgevoerd door onze partner Stichting Ontdec. Zij verzorgen de inzet van Jongeren Ervaringscoaches die op een laagdrempelige wijze en vanuit hun eigen ervaring in gesprek kunnen gaan met jongeren over uiteenlopende problemen. Op jaarbasis begeleiden de Jongeren Ervaringscoaches tenminste 50 jongeren. Deze hulp kan variëren van korte contactmomenten zonder verdere consequenties, tot het helpen met het vinden van verdere hulp. Daarnaast zijn de Jongeren Ervaringscoaches inzetbaar door zowel de gemeente als andere aanbieders om mee te denken vanuit een ervaringsperspectief of hun verhaal te doen op bijeenkomsten. De Jongeren Ervaringscoaches zorgen ook dat ze goed in beeld blijven bij zowel andere aanbieders als bij de Haarlemmermeerse jongeren zelf en breiden duurzaam de samenwerking met andere partijen uit.

Preventieakkoord langdurig verzuim en thuiszitters

In november 2020 zijn het interventiemodel en de werkagenda langdurig verzuim en thuiszitten vastgesteld door de wethouders van de regio Amstelland en de Meerlanden en de directeur-bestuurders van de daarbij behorende samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs.

Er zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over regie, doorzettingsmacht, definities, het uitwisselen van gegevens en een doorbraakaanpak. Vervolgens heeft, onder toezicht van een stuurgroep, een aanjaaggroep de opdracht gekregen om een uniforme handelingswijze te ontwikkelen voor scholen en samenwerkingspartners die gericht is op het tegengaan en terugdringen van thuiszitters. In de aanjaaggroep zaten vertegenwoordigers vanuit leerplicht, de samenwerkingsverbanden en de jeugdgezondheidszorg. De aanjaaggroep heeft diverse producten opgeleverd, waaronder een stroomschema dat scholen kunnen volgen bij verzuim, een format voor de uitvoering van de doorbraakaanpak en een handelingswijze bij (langdurig) verzuim. Daarnaast heeft de aanjaaggroep voorlichting gegeven aan de ondersteuningscoördinatoren in het VO over de handelingswijze bij verzuim. De voorlichting en uitrol in het PO wordt in samenwerking met het samenwerkingsverband Primair Onderwijs Haarlemmermeer en de PO scholen verder vormgegeven.

Uit het jaarverslag Leerplicht en Voortijdig schoolverlaten 2021-2022 blijkt dat het aantal thuiszitters in Haarlemmermeer daalt. In de afgelopen 5 jaar is het aantal thuiszitters gedaald van 62 in het schooljaar 2017-2018, naar 29 thuiszitters in het schooljaar 2021-2022. Er is dan ook flink geïnvesteerd in een verstevigde aanpak van de thuiszittersproblematiek. Er is gefocust

op de samenwerking met ouders, scholen en hulpverlening. Ook het planmatig en methodisch handelen is verder ontwikkeld.

Het is van belang om alle langdurige verzuimers goed in beeld hebben, dus ook de groep die niet voldoet aan de landelijke definitie van thuiszitter maar wel zorgelijk verzuim laat zien. Dit omdat al het langdurige verzuim aandacht verdient. Het blijft belangrijk om het aantal thuiszitters dat langer dan drie maanden niet naar school gaat nog verder terug te dringen en deze groep sneller te begeleiden naar een passende onderwijsplek. In juli 2023 is er een bestuurlijk evaluatiemoment gepland onder leiding van het samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden.

OZA op de van Voorthuissenschool

Voor sommige zeer moeilijk lerende kinderen (ZML) wordt in het onderwijs te veel van ze gevraagd. Een plek op een dagbestedingsgroep zoals aangeboden bij Ons Tweede Thuis voldoet voor deze kinderen niet aan de didactische leerbaarheid. De kinderen die in een dagbestedingsgroep zijn geplaatst staan niet ingeschreven in het onderwijs terwijl ze wel onderwijs zouden moeten ontvangen. Ze hebben een aanbod nodig wat ongeveer 50% van de tijd didactisch is gericht en wat voor ongeveer 50% bestaat uit andere activiteiten. We noemen dat een onderwijszorg arrangement (OZA). Op dit moment hebben we te weinig aanbod voor zeer moeilijk lerende kinderen in de gemeente Haarlemmermeer die de combinatie van onderwijs en zorg nodig hebben. Hierdoor komen kinderen thuis te zitten of ze moeten reizen naar andere gemeenten. Daarnaast zitten kinderen te lang in een niet passende leeromgeving omdat ze niet door kunnen stromen naar een andere leeromgeving die beter passend is. Daardoor ontstaan ook wachtlijsten voor Jeugdhulp. Op dit moment hebben we twee OZA-groepen nodig op de van Voorthuissenschool die we na de zomer in 2023 willen laten starten. Deze kinderen zijn al in beeld bij het samenwerkingsverband.

Thema 3: Kinderen en jongeren groeien gezond, veilig en kansrijk op, ongeacht de financiële situatie thuis

Nadat één van de Partners in Preventie in 2021 een inspiratiesessie had georganiseerd over kinderarmoede, bleek er veel interesse te zijn om gezamenlijk het aanbod goed in beeld te brengen. Veel partnerorganisaties gaven aan niet heel goed op de hoogte zijn van het gemeentelijk aanbod en van het aanbod dat niet door de gemeente wordt gefinancierd. Hierbij gaat het om aanbod van organisaties die door fondsen worden gefinancierd, door donateurs, zorgverzekeraars of door de Roterij.

Symposium Armoede

De gemeente heeft in samenwerking met Stichting Leergeld Haarlemmermeer een symposium georganiseerd. Verschillende Partners in Preventie hebben een workshop georganiseerd of stonden met hun aanbod op de informatiemarkt tijdens het symposium. Daarnaast was er een workshop van een ervaringsdeskundige.

Het symposium is heel goed bezocht door veel verschillende organisaties. Uit de feedback bleek dat er een grote behoefte was aan informatie en kennisdeling. Ook zijn er veel jongeren aanwezig geweest om hun stem te laten horen in de workshops en tijdens het debat waaraan alle bezoekers hebben deelgenomen.

Het voornemen is om ook in 2023-2024 een symposium te organiseren, meer in de vorm van een Publieksacademie: een dag waarop ook de inwoners en de doelgroepen hun licht kunnen laten schijnen op het aanbod. Hierbij kunnen inwoners en samenwerkingspartners in een laagdrempelige setting met elkaar in gesprek gaan. Daarbij zal er ook een informatiemarkt met het aanbod zijn.

Tijdens de workshops op het symposium zijn er waardevolle ideeën geopperd, waardoor bij verschillende partijen het idee ontstond om meer samen op te trekken. Op dit moment is er een groot samenwerkingsverband in oprichting. Verschillende organisaties hebben de krachten gebundeld en willen zich inzetten op het gebied van voorlichting, deskundigheidsbevordering, toegankelijkheid en vroegsignalering onder de noemer 'Samen Sterker Tegen Armoede'. Daarbij is oog voor de laaggeletterde inwoners en de inwoners die een tekort aan digitale vaardigheden hebben.

Brief betreft het Kindpakket naar alle ouders

Aan het begin van het schooljaar 2022/23 is via de scholen een brief naar alle ouders/verzorgers van kinderen in de leeftijd van 4 tot 17 jaar uitgegaan.

In de brief staat informatie over wat er allemaal mogelijk is aan financiële ondersteuning voor schoolgaande kinderen in de bovengenoemde leeftijdscategorie. Inmiddels weten we dat de aanvragen voor het Kindpakket, ondanks de eerdere daling vlak voor en tijdens de coronapandemie, inmiddels weer flink zijn gestegen. Dit geldt overigens niet alleen voor het Kindpakket, maar ook bijvoorbeeld voor het andere aanbod van Stichting Leergeld Haarlemmermeer.

Met ingang van 1 januari 2023 is de regeling van het Kindpakket verruimd. Het inkomen dat ouders/verzorgers mogen hebben, is verruimd van 120% naar 130% van het sociaal minimum. Zo helpt de gemeente meer inwoners die moeite hebben om rond te komen nu alles duurder is. In maart 2023 is er nogmaals een brief verstuurd naar de ouders/verzorgers, waarin deze nieuwe informatie is opgenomen. De brief bevat informatie voor ouders/verzorgers die hulp nodig hebben bij de aanvraag en over Stichting Leergeld en andere partijen waar de Stichting Leergeld mee samenwerkt. De exacte cijfers zijn nog niet binnen, maar Stichting Leergeld zag het eerste kwartaal van 2023 een explosieve groei in de aanvragen.

Eind juni 2023 is er wederom een brief via de scholen naar de ouders verstuurd met het oog op het komend schooljaar en de daarbij behorende schoolkosten en het nieuwe sportseizoen. Daarnaast is er op basis van een communicatieplan een campagne gestart om via allerlei kanalen de doelgroep te bereiken. Dat gaat via posters in bushokjes, krantenberichten en de Socials van de gemeente. Bovendien worden de samenwerkingspartners goed gevoed met informatie, posters en flyers om te delen.

Inmiddels krijgen de samenwerkingspartners steeds beter in beeld welk aanbod er is op dit thema en hoe ze naar elkaar kunnen doorverwijzen. Het NJI heeft de gemeente ondersteund in het invullen van de preventiematrix op dit thema. De preventiematrix geeft een goed beeld van ons gemeentelijk aanbod, maar ook van partijen in de gemeente die via andere kanalen gefinancierd worden.

Resterende anderhalf jaar jeugdbeleid

Op alle drie de thema's merken we dat de Partners in Preventie en andere samenwerkingspartners elkaar steeds beter weten te vinden. Als gemeente juichen wij dit toe en blijven we dat stimuleren. Aankomende zomer wordt er wederom een Meer Moves programma georganiseerd. Wij stimuleren de Partners in Preventie om zoveel mogelijk activiteiten samen te organiseren en nóg meer in afstemming met elkaar op te treden. We willen hiermee meer co-creaties bewerkstelligen en betrekken via de Chill Outs de jongeren hierin.

Het programma Meer Moves en de campagne YouChoose hebben een positieve invloed gehad op de samenwerking van de Partners in Preventie met andere samenwerkingspartners. Hierop zal blijvend worden ingezet. Daarnaast blijft het belangrijk om gericht in te zetten op alle thema's binnen het jeugdbeleid. Om gericht activiteiten bij thema's te organiseren is het van

belang dat we aan jongeren vragen hoe het met hen is gesteld. Samenwerking tussen de partners is daarbij van groot belang, vooral omdat zij verschillende typen jongeren bereiken.

OKO

Wij zijn begin 2023 gestart met de werkwijze Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO). Dit is een cyclische en data gestuurde werkwijze die ons met de uitvoering van ons preventief jeugdbeleid in staat stelt sneller in te spelen op zorgelijke signalen.

Deze werkwijze stelt ons in staat om een zo kansrijk mogelijke omgeving te creëren voor onze jongeren door inzicht te geven in welke factoren het leven van jongeren positief en negatief beïnvloeden. Deze inzichten geven ons handvatten om ons beleid te sturen. Zo pogen we risicofactoren te minimaliseren en de beschermende factoren te versterken. Met deze werkwijze kunnen wij ons huidige preventieve aanbod kritisch bekijken en beter laten aansluiten bij de doelstellingen van ons preventief jeugdbeleid.

In 2023 zijn de voorbereidingen getroffen en in juni is een goedbezochte startbijeenkomst geweest. Er waren ruim 88 personen aanwezig. Voor het najaar 2023 worden er in verschillende gebieden ouderavonden georganiseerd om ouderbetrokkenheid te versterken. Ook wordt in het najaar de GGD-gezondheidsmonitor met de OKO-vragenlijst op al onze middelbare scholen afgenomen. In 2024 gaan we voor het eerst daadwerkelijk uitvoering geven aan een eerste OKO-cyclus. Een cyclus duurt twee jaar. We verwachten hiermee samen met onze samenwerkingspartners het bestaande aanbod effectiever in te kunnen zetten en waar nodig bij te sturen.

Hoogachtend,

Marjolein Steffens-van de Water
wethouder Jeugd & Onderwijs